

hvor pågældende ville opnå en urimelig fordel, hvis der blev ydet hjælp uden tilbagebetalingspligt. F. eks. hvis der på det tidspunkt, da hjælpen begæres, foreligger forhold, der viser, at pågældende i løbet af en kortere tid vil være i stand til at tilbagebetale hjælpen. Tilbagebetaling kan ligeledes fordres i tilfælde, hvor en person har modtaget hjælp og derefter senere får udbetalt en ydelse i form af en erstatning, et underholdsbidrag el. lign., som vedrører det tidsrum og det trangstilfælde, for hvilket hjælpen er tilstået, og som, hvis ydelsen var kommet til udbetaling straks, ville have bevirket, at han ikke kunne betragtes som trængende.

Der er ligeledes tilbagebetalingspligt ved selvforskyldte trangstilfælde.

Som baggrund for de ændrede regler om tilbagebetalingspligt anføres, at der navnlig er to forhold, der har gjort de hidtidige bestemmelser mindre rimelige. For det første den omstændighed, at pligten til at erstatte hjælpen indtræder automatisk uden nærmere undersøgelse af baggrunden for hjælpens ydelse. For det andet, at afviklingen af en sådan gæld kan tage urimelig lang tid, idet det ofte vil være minimalt, hvad der kan undværes af en normal uge- eller månedsløn. Resultatet kan derfor blive, at en sådan gældsforpligtelse for den medborger, der har ønske om at føre en ansvarsbevidst tilværelse og svare enhver sit, vil føles som en byrde, der hæmmer hans muligheder for at vende tilbage til en normal livsførelse med udsigt til at få opfyldt rimelige ønsker ud over det strengt nødvendige til livets opretholdelse. Et forhold, der på afgørende måde modvirker resocialiseringsbestræbelserne.

De uheldige sider ved de gældende tilbagebetalingsregler er yderligere blevet sat i relief ved de siden anden verdenskrigs afslutning gennemførte eftergivelseslove i anledning af særlige begivenheder, senest i anledning af kongens og dronningens sølvbryllup. Som følge af disse love, der i meget vidt omfang har medført eftergivelse af hjælp, kommer det til at virke særdeles tilfældigt, om en ydet hjælp skal tilbagebetales. Hele denne *eftergivelseslovgivning* kan formentlig ses som et udtryk for, at de gældende regler om tilbagebetaling efter den almindelige opfattelse har en for generel og kategorisk udformning.

Ser man på omfanget af den hjælp, der tilbagebetales, må det endvidere erkendes, at *tilbagebetalingen kun er af underordnet betydning* sammenlignet med det *administrative besvær* og de *omkostninger*, der er forbundet med at kræve hjælpen tilbagebetalt. Da den daværende regering i 1954 foreslog området for tilbagebetalingspligt efter forsorsloven begrænset, var der i de nærmest forudgående år kun til-